

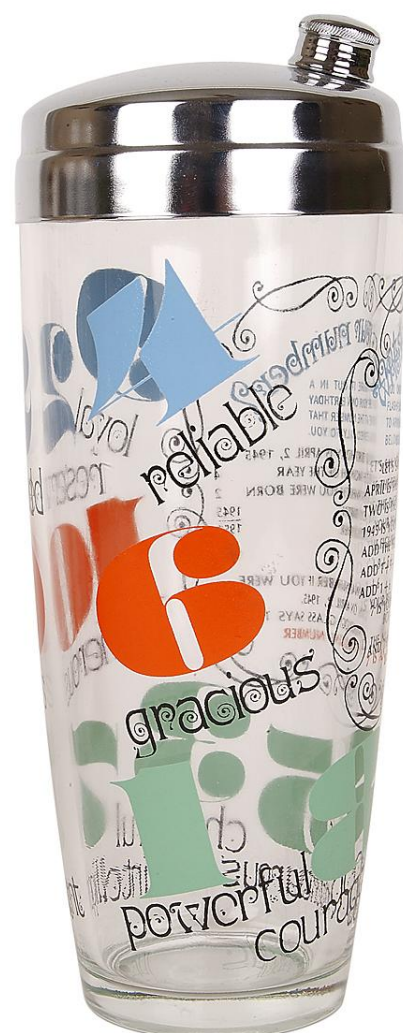
Biuletyn MSSF Naprzeciw Standardom

W tym wydaniu:

- I. **RMSR zmienia wymagania dotyczące ujawniania informacji o transferach aktywów finansowych**
(Str. 2)
- II. **RMSR dodaje do MSSF 9 regulacje dotyczące rozliczania zobowiązań finansowych**
(Str. 6)
- III. **RMSR poszukuje opinii na temat wdrożenia nowych MSSF oraz terminów ich wejścia w życie**
(Str. 9)

Zawierający:

Listę MSSF, które jeszcze nie weszły w życie albo nie zostały jeszcze zatwierdzone przez UE

I. RMSR zmienia wymagania dotyczące ujawniania informacji o transferach aktywów finansowych

Streszczenie

- Zmiany zwiększają wymagania dotyczące ujawniania informacji w odniesieniu do transakcji polegających na transferach aktywów finansowych. Wytyczne w zakresie wyksięgowania zawarte w **MSR 39** „Instrumenty finansowe: ujmowanie i wycena” nie ulegają zmianie.
- Zmiany do **MSSF 7** „Instrumenty finansowe: ujawnianie” obejmują zaostrożenie wymogów w zakresie ujawnień zawartych w tym Standardzie w przypadku przekazywania składnika aktywów bez wyksięgowania oraz wprowadzają nowe wymagania dotyczące ujawniania składników aktywów, które zostały wyksięgowane, ale zaangażowanie jednostki w te składniki nie uległo zmianie mimo sprzedaży.
- Zmiany obowiązują w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się **1 lipca 2011 roku** lub po tej dacie.
- Nie wymaga się ujawniania informacji w odniesieniu do okresów porównawczych sprzed daty pierwszego zastosowania wersji ze zmianami.

Dnia 7 października 2010 roku RMSR wydała dokument „Ujawnianie informacji o transferach aktywów finansowych” (zmiany do **MSSF 7** „Instrumenty finansowe: ujawnianie”), zaostrażający wymagania dotyczące ujawniania informacji o transakcjach polegających na przekazywaniu aktywów finansowych. Poprawki te mają na celu zwiększenie przejrzystości informacji dotyczących ryzyka transakcji, w których składnik aktywów finansowych został przekazany, ale strona przekazująca zachowuje pewien poziom zaangażowania w tej składnik (określany mianem „ciągłości zaangażowania”). Poprawki wymagają również ujawnienia przypadków, kiedy transfery aktywów finansowych nie są równomiernie rozłożone w okresie sprawozdawczym (np. kiedy mają miejsce pod koniec okresu sprawozdawczego). Ma to pozwolić zwiększyć przejrzystość poprzez ujawnianie transakcji, które mogłyby być dokonywane w celu upiększania wyników.

W reakcji na kryzys finansowy w lipcu 2008 roku do planu prac RMSR i FASB dodano projekt standardu dotyczącego wyksięgowywania. Inicjatywa ta zaowocowała opublikowaniem w marcu 2009 roku projektu standardu ED/2009/3 „Wyksięgowywanie”, przedstawiającego propozycję nowego modelu wyksięgowywania składnika aktywów wraz z modelem alternatywnym, obu opartych o kryterium kontroli przekazywanego składnika aktywów. Projekt ten nie spotkał się

z entuzjastycznym przyjęciem organów ustawodawczych. Wobec tego w czerwcu 2010 roku obie Rady uzgodniły, że w ramach przeszerogowania priorytetów wspólnego planu pracy odłożą opracowanie nowych zasad wyksięgowywania i skupią się na ujawnianiu informacji związanych z wyksięgowaniem składników aktywów. W efekcie RMSR wydała zmiany do **MSSF 7** obejmujące proponowane wymagania dotyczące ujawniania informacji, zawarte pierwotnie w projekcie standardu i podobne do aktualnych wymogów US GAAP.

Transfer aktywów finansowych

Ujawniane informacje dotyczące transferu aktywów finansowych należy umieścić w jednej notcie do sprawozdania finansowego jednostki. Wymaga się ujawnienia informacji dotyczących wszystkich aktywów finansowych przekazanych z zachowaniem ciągłości zaangażowania strony przekazującej, niezależnie od tego, czy podlegają one wyksięgowaniu, czy nie. Wymogi dotyczące ujawnienia dotyczą okresu, w którym nastąpiło przekazanie danego składnika aktywów oraz przyszłych okresów aż do momentu ustania ciągłości zaangażowania strony przekazującej w dany składnik aktywów.

Poprawki precyzują, że wymogi dotyczące ujawniania informacji dotyczą transferów wszystkich lub części aktywów finansowych, jeżeli jednostka:

- „przekazuje umowne prawa do przepływów pieniężnych generowanych przez dany składnik aktywów finansowych lub
- zachowuje umowne prawa do przepływów pieniężnych generowanych przez ten składnik aktywów, ale przyjmuje jednocześnie zobowiązanie wypłaty tych przepływów pieniężnych na rzecz innych stron umowy”.

Przekazujący zachowuje ciągłość zaangażowania w składnik aktywów, jeżeli „zachowuje umowne prawa i obowiązki związane z przekazywanym składnikiem aktywów lub uzyskuje nowe prawa lub zobowiązania umowne dotyczące tego składnika”. Ciągłego zaangażowania nie stanowią standardowe oświadczenia ani gwarancje związane z przypadkami fałszywych transferów, opcje, forwardy ani inne kontrakty na odkup przekazanego składnika aktywów finansowych których cena umowna (lub cena wykonania) stanowi wartość godziwą przekazywanego składnika aktywów finansowych.

Spostrzeżenia

Wymogi dotyczące ujawniania informacji są znacznie szersze niż obowiązujące obecnie. Ponadto wprowadza się definicję transferu i ciągłości zaangażowania dla celów ujawniania informacji, która jest szersza niż obecnie obowiązująca, przedstawiona w **MSR 39**. Wyżej omówiona definicja transferu nie wymaga od jednostki przejścia testów określonych w **MSR 39** jako warunku zakwalifikowania transakcji do transferów. Również zmiany do **MSSF 7** odwołują się do „ciągłości zaangażowania”, choć nie ogranicza się ono do przypadków, w których **MSR 39** wymaga rozliczania ciągłości zaangażowania w stosunku do określonych składników aktywów, które nie zostały w całości wyksięgowane. Znaczenie pojęcia ciągłości zaangażowania definiowanego dla celów ujawniania informacji jest poszerzone, tak że obejmuje również transfery, w których strona przekazująca zachowuje pewien poziom zaangażowania w przekazywany składnik aktywów.

Transfer aktywów finansowych niepodlegających całkowitemu wyksięgowaniu

W przypadku transferu aktywów finansowych niepowodującego ich całkowitego wyksięgowania, jednostka musi ujawnić informacje umożliwiające użytkownikom sprawozdania finansowego poznanie relacji między przekazanymi aktywami finansowymi, które nie zostały usunięte w całości ze sprawozdania finansowego oraz związanymi z nimi zobowiązaniami.

Dla każdej klasy aktywów finansowych (określonej zgodnie z **MSSF 7**) jednostka musi ujawnić:

- (a) charakter aktywów;
- (b) charakter ryzyka i korzyści z tytułu własności, z jakimi ma do czynienia jednostka;
- (c) opis charakteru powiązań między przekazywanymi aktywami i związanymi z nimi zobowiązaniami, w tym ograniczenia możliwości korzystania z tych aktywów przez jednostkę;
- (d) jeżeli prawo regresu kontrahentów dotyczące zobowiązań powiązanych z aktywami ogranicza się wyłącznie do przekazanych składników aktywów, harmonogram przedstawiający wartości godziwe tych aktywów, wartości godziwe odpowiadających im zobowiązań i pozycje netto;
- (e) jeżeli jednostka nadal ujmuje w całości przekazane aktywa, kwoty bilansowe tych aktywów wraz z kwotami powiązanych zobowiązań;
- (f) jeżeli jednostka ujmuje przekazane aktywa w stopniu odpowiadającym ciągłości zaangażowania, sumę wartości bilansowych pierwotnych składników aktywów przed przekazaniem, wartość bilansową składników aktywów, które jednostka nadal ujmuje oraz związanych z nimi zobowiązań.

Spostrzeżenia

Powyższe ujawnienia są zbliżone do wymogów **MSSF 7** przed wprowadzeniem zmian. Najważniejsze dodatkowe ujawnienia, niewystępujące w aktualnej wersji standardu opisano w punktach (c) i (d).

Transfer aktywów finansowych podlegających całościowemu wyksięgowaniu

Dla transferów aktywów finansowych podlegających całkowitemu wyksięgowaniu, w przypadku których występuje ciągłość zaangażowania jednostki, wymaga się ujawnienia informacji umożliwiających użytkownikom sprawozdania finansowego ocenę charakteru ryzyka wynikającego z utrzymania zaangażowania jednostki w wyksięgowane aktywa finansowe. Oceny ciągłości zaangażowania dokonuje się na poziomie jednostki sporządzającej sprawozdanie finansowe. Jak już wspomniano, „ciągłość zaangażowania” nie ogranicza się do przypadków, w których **MSR 39** wymaga jego rozliczania i może wynikać z postanowień umowy przekazania aktywów lub z oddzielnej umowy zawartej z jednostką otrzymującą aktywa lub ze stroną trzecią w związku z transferem tych aktywów.

Na dzień sprawozdawczy jednostka ma obowiązek ujawnienia informacji dotyczących każdej kategorii ciągłości zaangażowania (utworzonych odpowiednio do typów związanego z nim ryzyka):

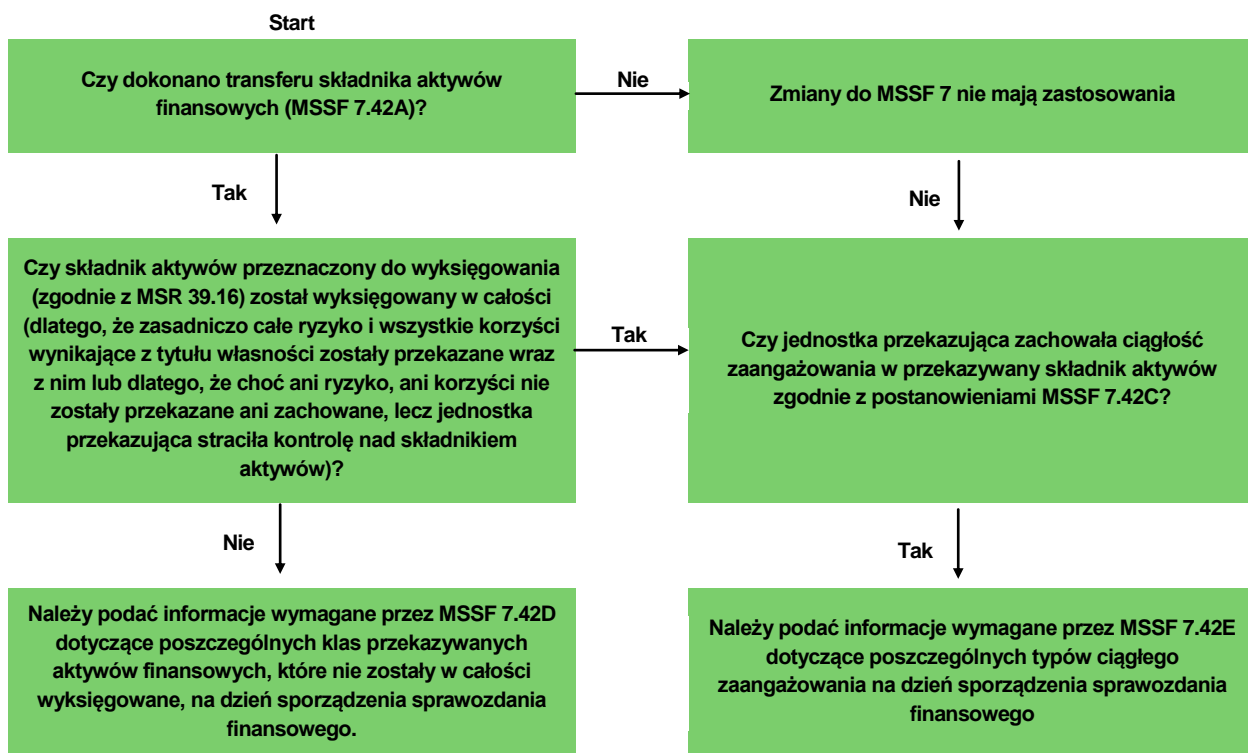
- kwoty bilansowe i wartości godziwe aktywów i zobowiązań reprezentujących ciągłość zaangażowania jednostki w wyksięgowane aktywa finansowe;
- maksymalną ekspozycję na straty wynikające z ciągłości zaangażowania;
- niezdyktowane przepływy pieniężne, które byłby wymagane do odkupienia wyksięgowanego składnika aktywów finansowych wraz z analizą wymagalności tych przepływów;
- zyski lub straty ujęte na dzień przekazania aktywów;

- dochody i koszty ujęte w okresie sprawozdawczym z tytułu ciągłości zaangażowania jednostki w wyksięgowane aktywa finansowe oraz
- informacje jakościowe wyjaśniające i uzasadniające ujawnienia ilościowe.

Wprowadzone zmiany wymagają również ujawnienia dodatkowych informacji w przypadkach, gdy transfery aktywów kwalifikujących się do wyksięgowania nie są rozłożone równo w całym okresie sprawozdawczym. W takiej sytuacji jednostka musi ujawnić, w którym momencie okresu sprawozdawczego działalność transferowa nasiliła się, a także podać ujęte kwoty (np. zyski lub straty) oraz sumę wpływów z transferu za tą część okresu sprawozdawczego.

Spostrzeżenia

Wiele wymagań dotyczących ujawniania informacji w odniesieniu do aktywów usuwanych ze sprawozdania z sytuacji finansowej nie występuje w bieżącej wersji **MSSF 7**. Obecna wersja standardu koncentruje się na tych aktywach, które nie ulegają wyksięgowaniu w przeciwieństwie do transferów wyksięgowywanych w całości. Zmiany do **MSSF 7** zmieniają tę sytuację wprowadzając wymóg wyjaśnienia przez stronę przekazującą stopnia zaangażowania w dany składnik aktywów podlegający wyksięgowaniu ze sprawozdania z sytuacji finansowej. Jednostki będą musiały rozważyć, czy posiadane przez nie systemy informacyjne umożliwiają zbieranie niezbędnych danych, w szczególności, iż ciągłość zaangażowania jednostki w aktywa wymaga ujawnienia dodatkowych informacji tak długo jak ona trwa. Ujawnienia dotyczące rozłożenia transferów w okresie sprawozdawczym, np. w przypadkach koncentracji tego rodzaju działań pod koniec okresu sprawozdawczego mają dostarczyć dodatkowych, dokładniejszych informacji dotyczących dat ich wystąpienia w celu rozwiązania problemów związanych z upiększaniem wyników.

Przykłady

Zmiany do **MSSF 7** obejmują również przykłady ilustrujące możliwe sposoby prezentacji danych ilościowych – zarówno w przypadku jednostek stosujących **MSR 39**, jak i wobec tych, które stosujące **MSSF 9** „Instrumenty finansowe” przed datą jego wejścia w życie.

Spostrzeżenia

Jednostki, których rok sprawozdawczy pokrywa się z rokiem kalendarzowym, będą musiały przygotować informacje do ujawnienia po raz pierwszy na dzień **31 grudnia 2012 roku**. Nie wymaga się podawania danych porównawczych za rok 2011.

Data wejścia w życie i postanowienia przejściowe

Zmiany obowiązują w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 lipca 2011 roku lub po tej dacie z możliwością wcześniejszego zastosowania. Nie wymaga się ujawniania informacji w odniesieniu do prezentowanych okresów sprzed daty pierwszego zastosowania wersji z poprawkami.

II. RMSR dodaje do MSSF 9 regulacje dotyczące rozliczania zobowiązań finansowych

Streszczenie

- Kryteria klasyfikacji zobowiązań finansowych przedstawione w **MSR 39** przechodzą niezmiennie do **MSSF 9**. Zostają również zachowane kategorie kosztu zamortyzowanego i wartości godziwej przez wynik finansowy pochodzące z **MSR 39**.
- W przypadku gdy wartość zobowiązań finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy przy zastosowaniu opcji wartości godziwej ulega zmianie i wynika to ze zmiany ryzyka kredytowego zobowiązań- to zmianę tę ujmuje się w innych całkowitych dochodach, chyba że to powoduje niedopasowanie księgowo lub je zwiększa.
- Kwoty ujęte w innych całkowitych dochodach nie podlegają przeniesieniu do rachunku zysków i strat w chwili rozliczenia lub wygaśnięcia zobowiązania.
- Definicję ryzyka kredytowego doprecyzowano tak, by odróżnić je od ryzyka niewywiązania się charakterystycznego dla danego typu aktywów.
- Zostały usunięte wyjątki wyceny wg kosztu zawarte w **MSR 39** dla instrumentów pochodnych rozliczanych nienotowanymi instrumentami kapitałowymi
- Znowelizowany Standard wchodzi w życie z dniem **1 stycznia 2013** roku.

Dnia 28 października 2010 roku RMSR opublikowała zweryfikowaną wersję **MSSF 9** „Instrumenty finansowe”. Zweryfikowany Standard zachowuje wymogi klasyfikacji i wyceny aktywów finansowych opublikowane w listopadzie 2009 roku, lecz jest rozszerzony o wytyczne dotyczące klasyfikacji i wyceny zobowiązań finansowych. W ramach restrukturyzacji **MSSF 9** RMSR skopiowała wytyczne dotyczące wyksięgowania instrumentów finansowych i związane z nimi wytyczne wdrożeniowe z **MSR 39** „Instrumenty finansowe: ujmowanie i wycena” do **MSSF 9**.

Włączone do **MSSF 9** wytyczne w zakresie klasyfikacji i wyceny zobowiązań finansowych nie różnią się od kryteriów klasyfikacji zobowiązań finansowych przedstawionych w **MSR 39**. Innymi słowy, zobowiązania finansowe, czy to w części czy w całości, nadal będą wyceniane metodą kosztu zamortyzowanego lub wartości godziwej przez wynik finansowy (**WGPWF**). Koncepcja oddzielenia wbudowanych instrumentów pochodnych od zobowiązania finansowego wynikającego z umowy zasadniczej również nie uległa zmianie. Zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu nadal będą wyceniane w **WGPWF**, a wszystkie inne zobowiązania finansowe – po koszcie zamortyzowanym, chyba że zostanie zastosowana opcja wartości godziwej z wykorzystaniem kryteriów przedstawionych w **MSR 39**.

W porównaniu do **MSR 39** występują jednak dwie różnice:

- pierwsza dotyczy prezentacji skutków zmian wartości godziwej przypisywanych ryzyku kredytowemu zobowiązania;
- druga dotyczy eliminacji wyjątków wyceny wg kosztu ze zobowiązań z tytułu instrumentów pochodnych rozliczanych za pomocą instrumentów kapitałowych nienotowanych na giełdach.

Ta modyfikacja zamyka pierwszą fazę realizacji projektu RMSR obejmującego zastąpienie **MSR 39** poświęconego instrumentom finansowym. Pozostałe fazy – utrata wartości i rachunkowość zabezpieczeń – są w trakcie realizacji.

Prezentacja skutków zmian ryzyka kredytowego zobowiązań

Modyfikacja wytycznych dotyczących ryzyka kredytowego zobowiązań nie dotyczy wszystkich zobowiązań wycenianych w **WGPWF**. Zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu – np. z tytułu instrumentów pochodnych – czy z tytułu pożyczek i gwarancji finansowych sklasyfikowane jako wyceniane w wartości godziwej nadal wycenia się w wartości godziwej, a wszystkie zmiany ujmuje

się w wyniku finansowym. W przypadku innych zobowiązań finansowych wycenianych w **WGPWF** za pomocą opcji wartości godziwej, zmiana wartości godziwej tego zobowiązania przypisywana zmianom ryzyka kredytowego ma być ujmowana bezpośrednio w innych całkowitych dochodach (**ICD**), a pozostała kwota zmiany wartości godziwej – w rachunku zysków i strat.

Spostrzeżenia

Jeden z podstawowych czynników uwzględnionych przez Radę przy opracowywaniu tych zmian to często podnoszony sprzeczny z intuicją wynik wyceny zobowiązań finansowych w wartości godziwej. Jednostka, której wiarygodność kredytowa uległa pogorszeniu, odnotowuje zysk w wyniku finansowym, ponieważ wartość godziwa zobowiązania ulega zmniejszeniu (potencjalnie kompensując straty ponoszone przez jednostkę, przyczyniające się do pogorszenia wiarygodności kredytowej), zaś poprawa zdolności kredytowej powoduje ujęcie w wyniku finansowym strat (co może zaciemniać obraz dochodów uzyskiwanych przez jednostkę i przyczyniających się do poprawy wiarygodności kredytowej)..

Jeżeli jednak ujęcie zmian wartości godziwej przypisywanych ryzyku kredytowemu w innych całkowitych dochodach powoduje lub zwiększa niedopasowanie księgowo, jednostka ujmuje całą wartość zmiany wartości godziwej w rachunku zysków i strat. Przy ocenie niedopasowania księgowego jednostka powinna określić, czy spodziewa się, że skutki zmian ryzyka kredytowego zobowiązania zostaną skompensowane zmianą wartości godziwej innego instrumentu finansowego wycenianego w **WGPWF**. Takie przewidywania muszą opierać się na powiązaniu ekonomicznym cech zobowiązania i cech innego instrumentu finansowego. Szacunków takich dokonuje się przy początkowym ujęciu i nie podlegają one ponownej ocenie. Jednostka powinna ujawnić metodologię stosowaną przy wyliczaniu takich szacunków w informacji dodatkowej do sprawozdania finansowego.

Spostrzeżenia

Jeden z przykładów omawianych przez RMSR w toku opracowywania tej części projektu dotyczy finansowania hipotecznego z możliwością powstania

Spostrzeżenia cd.

niedopasowania księgowego. W przykładzie tym bank hipoteczny pożycza klientowi pieniądze i finansuje ten kredyt ze sprzedaży obligacji o warunkach (obejmujących kwotę, termin, walutę i termin spłaty) takich samych jak warunki kredytu. Warunki kredytu umożliwiają dłużnikowi wcześniejszą spłatę w formie określonej w obligacji wartości godziwej. Zachodzi umowny związek między wpływem zmian ryzyka kredytowego obligacji a zmianami wartości godziwej kredytu hipotecznego. Zastosowanie opcji wartości godziwej spowoduje, że jeśli bank ujmie w innych całkowitych dochodach zmianę wartości godziwej wynikającą ze zmiany ryzyka kredytowego obligacji, jednocześnie ujmując pełną kwotę zmiany wartości godziwej kredytu w wyniku finansowym, powstanie niedopasowanie księgowo.

Standard zawiera dalsze wytyczne dotyczące odróżnienia ryzyka kredytowego od ryzyka niewywiązania się charakterystycznego dla typu aktywów (tj. ryzyka, że składnik aktywów lub grupa składników nie wygeneruje oczekiwanych wyników, przez co zwolni emitenta z zobowiązań powiązanych z tymi aktywami). Standard podaje przykłady ryzyka niewywiązania się charakterystycznego dla typu aktywów.

Spostrzeżenia

Jeden z przykładów ryzyka niewywiązania się charakterystycznego dla typu aktywów dotyczy weksli własnych wydanych przez jednostki specjalnego przeznaczenia (eng. special purpose entity SPE), których aktywa są prawnie wyodrębnione dla celów finansowania wystawianych weksli. Zobowiązania wobec inwestorów występują jedynie w przypadku, gdy fundusze wydzielone generują przepływy pieniężne. Jeżeli ich nie generują, SPE a nie ma obowiązku płacenia inwestorom. Ryzyko wbudowane w weksle określone jest jako ryzyko niewywiązania się charakterystyczne dla typu aktywów, ponieważ kwota zobowiązania zależy od wyników uzyskanych na tych aktywach. Granica różniącą ryzyko kredytowe od ryzyka niewywiązania się charakterystycznym dla typu aktywów jest subtelna i podstawowe znaczenie ma tu analiza warunków zobowiązania. Jeżeli kwota zobowiązania wynikająca z weksli nie ulega zmianom w zależności od wyników generowanych przez te aktywa, ryzyko zostanie sklasyfikowane jako kredytowe.

Zmodyfikowane wytyczne nie zezwalają na przenoszenie kwot przypisywanych ryzyku kredytowemu i ujętych w innych całkowitych dochodach do rachunku zysków i strat, dopuszcza natomiast ich przeklasyfikowanie do innych składników kapitału własnego. Ma to szczególne znaczenie, jeżeli dana jednostka wyksięgowuje zobowiązanie finansowe przed terminem wymagalności w kwocie różnej od jego wartości umownej. W takiej sytuacji wartość rezydualna ujęta w innych całkowitych dochodach może zostać przeniesiona do pozostałych składników kapitału własnego (np. zysku zatrzymanego) z podaniem przeklasyfikowanej kwoty i przyczyną przeniesienia. Jeżeli natomiast jednostka spłaci zadłużenie na warunkach umownych w momencie wymagalności, nie będzie kwot możliwych do przeniesienia, ponieważ skumulowane skutki zmian ryzyka kredytowego zobowiązania wyzerują się.

Zmodyfikowany **MSSF 9** podtrzymuje obecnie obowiązujące regulacje z **MSSF 7** „Instrumenty finansowe: ujawnianie” dotyczące sposobu wydzielenia zmiany wartości godziwej zobowiązania przypisywanej ryzyku kredytowemu. **MSSF 7** dopuszcza dwie metody:

- 1) zmianę wartości godziwej nieprzypisaną zmianom ryzyka rynkowego (np. zmiany wzorcowej stopy procentowej, ceny instrumentów finansowych innej jednostki, ceny towarów, kursy wymiany lub indeks cen czy stóp) albo
- 2) metodę alternatywną, wierniej odzwierciedlającą ryzyko kredytowe.

Należy ujawnić metodę stosowaną przy wycenie zmian wartości godziwej wynikających ze zmian ryzyka kredytowego.

Eliminacja wyjątków wyceny wg kosztu w przypadku zobowiązań z tytułu instrumentów pochodnych

MSSF 9 wyeliminował wyjątki wyceny wg kosztu dopuszczalne przez **MSR 39** w odniesieniu do nienotowanych instrumentów kapitałowych i związanych z nimi instrumentów pochodnych, których wartości godziwej nie da się określić w sposób wiarygodny. Po opublikowaniu części **MSSF 9** dotyczącej aktywów finansowych wyjątek wyceny wg kosztu pozostał w mocy w przypadku zobowiązań z tytułu instrumentów pochodnych rozliczanych w formie przekazania nienotowanych instrumentów kapitałowych, których wartości godziwej nie da się wiarygodnie określić (np. wystawiona opcja, przy wykonaniu której jednostka dostarcza nienotowane udziały jej posiadaczowi). Obecna modyfikacja jednak eliminuje ten wyjątek, tak że wszystkie instrumenty pochodne – zarówno aktywa, jak i zobowiązania – wycenia się w wartości godziwej.

Data wejścia w życie i postanowienia przejściowe

Znowelizowana wersja **MSSF 9** wchodzi w życie w tym samym terminie, co poprzednia, tj. **1 stycznia 2013 roku**. RMSR wyraziła chęć utrzymania tego samego terminu wejścia w życie dla wszystkich faz opracowywania nowego standardu dotyczącego instrumentów finansowych. Dopuszczalne jest jej wcześniejsze zastosowanie, ale jeżeli jednostka zdecyduje się na zastosowanie znowelizowanych reguł rozliczania i klasyfikacji zobowiązań finansowych, musi równocześnie zastosować wszystkie pozostałe wymogi narzucone przez regulacje **MSSF 9**. Na dzień dzisiejszy oznacza to, że jednostka zainteresowana wcześniejszym zastosowaniem nowych zasad rozliczania i wyceny zobowiązań finansowych zawartych w **MSSF 9** musi również zastosować regulacje dotyczące aktywów finansowych. Chodzi o to, by zredukować liczbę przypadków potencjalnych rozbieżności między poszczególnymi podmiotami., która mogłaby wystąpić w początkowych fazach realizacji projektu. Zmieniony standard należy stosować retrospektywnie zgodnie z **MSR 8**.

III. RMSR poszukuje opinii na temat wdrożenia nowych MSSF oraz terminów ich wejścia w życie

Streszczenie

- Wniosek o wyrażenie opinii (RV) wydaje się w celu uzyskania od interesariuszy informacji dotyczących czasu i nakładów pracy niezbędnych do wprowadzenia nowych MSSF, które mają zostać opublikowane w przyszłym roku.
- Wniosek zawiera pytania na temat odpowiednich przepisów przejściowych zastosowania nowych MSSF, terminów wejścia w życie nowych standardów, kwestie dotyczące zbieżności ze standardami US GAAP oraz jednostek stosujących MSSF po raz pierwszy.
- Termin nadsyłania odpowiedzi upływa **31 stycznia 2011 roku**.

Wprowadzenie

Rada Międzynarodowych Standardów Rachunkowości (RMSR) wydała Wniosek o wyrażenie opinii nr 1 (RV) w celu uzyskania opinii na temat wdrożenia nowych MSSF, które zostaną wydane w przyszłym roku oraz terminów ich wejścia w życie. Zakres prac RMSR oraz terminy wydania ostatecznej wersji MSSF były ostatnio szeroko komentowane. Jednostki sporządzające sprawozdania finansowe wyrażały zaniepokojenie dotyczące zasobów niezbędnych do wdrożenia tak dużej liczby nowych standardów w krótkim czasie. W odpowiedzi na te obawy, RMSR zmodyfikowała harmonogram działań w celu określenia najważniejszych projektów i przesunięcia terminu wprowadzenia mniej istotnych projektów. RMSR koncentruje się na wymaganiach dotyczących okresu przejściowego i terminach wejścia w życie nowych standardów w drodze wydawania Wniosku o wyrażenie opinii.

Wniosek zawiera pytania do interesariuszy, dotyczące czasu i nakładów pracy niezbędnych do wprowadzenia nowych standardów, harmonogramu oraz kolejności wdrożenia, ułatwiającą najbardziej efektywne pod względem kosztowym zarządzanie zmianą. Na podstawie odpowiedzi, RMSR zamierza przygotować plan wdrożenia, aby pomóc interesariuszom odpowiednio zarządzać kosztami i harmonogramem zmian. Termin nadsyłania odpowiedzi upływa **31 stycznia 2011 roku**.

Zakres

RMSR czeka na komentarze dotyczące daty wejścia w życie oraz zasad wdrożenia większości nowych

standardów. Wniosek o wyrażenie opinii obejmuje następujące projekty:

- Wycena wartości godziwej
- Instrumenty finansowe (**MSSF 9**)
- Umowy ubezpieczeniowe
- Leasing
- Świadczenia po okresie zatrudnienia - Programy określonych świadczeń – Proponowane zmiany do **MSR 19**
- Prezentacja pozycji innych całkowitych dochodów – Proponowane zmiany do **MSR 1**
- Przychody z umów z klientami

Oczekuje się, że w grudniu 2010 roku RMSR opublikuje ostateczne wersje standardów dotyczących Konsolidacji i Wspólnych umów, określając również wymagania dotyczące zasad wdrożenia i daty wejścia w życie. Na podstawie otrzymanych odpowiedzi na Wniosek o wyrażenie opinii RMSR może zdecydować się na zmianę terminów wejścia w życie tych standardów oraz **MSSF 9**. RMSR weźmie pod uwagę otrzymane informacje, określając daty wejścia w życie oraz zastosowania zasady wdrożenia innych planowanych standardów, takich jak Prezentacja sprawozdania finansowego oraz Instrumenty finansowe o charakterze kapitałowym.

Przygotowanie do nowych wymagań

Zasady wdrożenia nowych standardów jest ważnym czynnikiem, który należy wziąć pod uwagę określając nakłady pracy niezbędne do wdrożenia. Podejmując decyzję dotyczącą zasady wdrożenia (zastosowanie retrospektywne lub prospektywne), RMSR analizuje koszty i możliwości retrospektywnego zastosowania danego standardu oraz korzyści z porównywalności danych w różnych okresach. Porównując korzyści i koszty, RMSR może również postanowić o (a) ograniczeniu zakresu obowiązkowej korekty opublikowanych wcześniej informacji finansowych („uproszczona metoda retrospektywna”) lub (b) wprowadzeniu wymogu zastosowania nowego MSSF wyłącznie

do transakcji i zdarzeń mających miejsce po danej dacie wejścia w życie („metoda prospektywna”). RMSR podjęła wstępne decyzje dotyczące zastosowania zasad wdrożenia każdego projektu standardu i zwróciła się do interesariuszy z wnioskiem o zaopiniowanie tych zasad. RMSR zbiera opinie na temat wpływu wstępnych decyzji na poziomie pojedynczego projektu na całociowy plan wdrożenia. zastosowania zasady wdrożenia każdego projektu standardu zostały przedstawione w poniższej tabeli.

Projekt	Metodologia zastosowania
Konsolidacja	Uproszczona metoda retrospektywna
Wycena wartości godziwej	Metoda prospektywna
Instrumenty finansowe (MSSF 9)	Metoda retrospektywna (etap 1 i 2)
Umowy ubezpieczeniowe	Uproszczona metoda retrospektywna
Wspólne umowy	Uproszczona metoda retrospektywna
Leasing	Uproszczona metoda retrospektywna
Świadczenia po okresie zatrudnienia - Programy określonych świadczeń	Metoda retrospektywna
Prezentacja pozycji innych całkowitych dochodów	Metoda retrospektywna
Przychody z umów z klientami	Metoda retrospektywna

Daty wejścia w życie nowych wymogów i wcześniejsze zastosowanie

Publikując Wnioski o wyrażenie opinii, RMSR oczekuje uzyskać informacje na temat dwóch zasadniczych podejść do określania dat wejścia w życie projektów. Pierwszy z nich zakłada wdrożenie w jednym terminie (wszystkie nowe MSSF wejdą w życie w tym samym dniu), natomiast drugi - wdrożenie etapami (każdy nowy MSSF wchodzi w życie w innym terminie). RMSR zwraca się do interesariuszy o przedstawienie poglądów na temat zalet i wad obu alternatyw. Zbiera również opinie na temat dopuszczenia możliwości wcześniejszego zastosowania niektórych lub wszystkich nowych MSSF.

Zbieżności między standardami

Wiele projektów RMSR jest realizowanych we współpracy z FASB. Wniosek o wyrażenie opinii stawia pytanie, czy RMSR i FASB powinny wprowadzać te same terminy wejścia w życie nowych standardów i zasady wdrożenia wspólnych projektów.

Zastosowanie MSSF po raz pierwszy

Niektórych interesariuszy niepokoi fakt, że jednostki stosujące MSSF po raz pierwszy będą musiały w krótkim okresie wprowadzić dwie istotne zmiany polityki rachunkowości. We Wniosku o wyrażenie opinii przedstawiono dwa możliwe podejścia do tego problemu: (1) możliwość wcześniejszego zastosowania nowych i zmodyfikowanych wersji MSSF przez jednostki stosujące MSSF

po raz pierwszy, oraz (2) możliwość późniejszego zastosowania niektórych nowych i zmodyfikowanych MSSF przez jednostki stosujące MSSF po raz pierwszy (w ramach określonego terminu). RMSR zbiera informacje na temat powyższych możliwości w celu określenia, jakie podejście najbardziej odpowiada potrzebom jednostek stosujących MSSF po raz pierwszy.

Spostrzeżenia

Wprowadzenie wielu z nowych MSSF może nieść ze sobą daleko idące konsekwencje w obszarze księgowym i operacyjnym. Wprowadzenie nowych MSSF może mieć wpływ na wiele departamentów w całej organizacji, w tym na księgowość, finanse, sprzedaż, dział IT, prawny i operacyjny. Wprowadzając nowe standardy, jednostki będą niekiedy zmuszone m.in. (1) dostosować systemy IT, (2) ocenić warunki obowiązujących umów, (3) przeanalizować politykę rachunkowości w celu zapewnienia konsekwentnego zastosowania w obszarach wymagających subiektywnej oceny, oraz (4) przeanalizować wpływ na wskaźniki finansowe. Ponieważ wdrożenie wielu ze wspomnianych projektów spowoduje istotne zmiany w zakresie sprawozdawczości finansowej i działalności, zachęcamy wszystkich interesariuszy do przeprowadzenia dogłębnej analizy pytań postawionych we Wniosku o wyrażenie opinii i przesłanie odpowiedzi, które posłużą jako cenne źródło informacji dla RMSR.

MSSF które jeszcze nie weszły w życie albo nie zostały jeszcze zatwierdzone przez UE

Nazwa Standardu	Tytuł	Obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się (lub później)	Oczekuje się zatwierdzenia (wg raportu EFRAG z dnia 13 października 2010)
Standardy MSR/MSSF			
MSSF 9 (listopad 2009)	Instrumenty finansowe	1 styczeń 2013	Nie określono jeszcze terminu
Doroczne poprawki do MSSF (maj 2010)	Doroczne poprawki do MSSF 2010	1 lipiec 2010 lub 1 styczeń 2011 (zależnie od standardu)	IV kwartał 2010
Zmiany do MSSF 7 (październik 2010)	Instrumenty finansowe: ujawnianie informacji	1 lipiec 2011	II kwartał 2011

Nasze publikacje i przydatne linki

Nasze publikacje poświęcone MSSF w języku polskim

Tytuł	Opis
Praktyczny przewodnik po MSSF 2010	Przewodnik zawiera streszczenia zapisów wszystkich MSSF z uwzględnieniem zmian w MSSF wydanych do końca października 2009 r. oraz porównanie z Ustawą o rachunkowości (PSR).
Wzór skonsolidowanego sprawozdania zgodnego z MSSF za rok zakończony 31 grudnia 2009 roku	Wzór skonsolidowanego sprawozdania finansowego opracowany w celu zilustrowania ujawnień wymaganych przez Międzynarodowe Standardy Sprawozdawczości Finansowej (MSSF) w kształcie zatwierdzonym przez Unię Europejską, dla sprawozdań finansowych sporządzanych za okresy rozpoczynające się w dniu 1 stycznia 2009 roku i później.
Lista kontrolna ujawnień wymaganych w sprawozdaniach finansowych wg MSSF sporządzonych według stanu na 31 grudnia 2009 roku	Lista kontrolna stanowiąca podsumowanie wymogów Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej (MSSF) dotyczących ujawnień i prezentacji. Lista kontrolna jest narzędziem pomagającym użytkownikom w stwierdzeniu, czy zostały spełnione wymogi MSSF dotyczące prezentacji i ujawniania. Nie obejmuje natomiast wymogów MSSF dotyczących ujęcia i wyceny.
Przewodnik po MSR 34 Śródroczna sprawozdawczość finansowa	Przewodnik ten omawia Standard jako całość, wytyczne zastosowania Standardu oraz przedstawia liczne praktyczne przykłady. Dodatkowo Przewodnik ten zawiera wzorcowe śródroczne sprawozdanie finansowe mające na celu zilustrowanie wymogów prezentacji i ujawnień informacji dodatkowych w myśl MSR 34 jak i Listę kontrolną zgodności z Standardem.
Przewodnik po MSSF 8 Segmenty Operacyjne	Publikacja przedstawia najważniejsze zasady związane z implementacją i zastosowaniem MSSF 8, wykorzystując liczne przykłady zastosowania poszczególnych rozwiązań zawartych w standardzie, jak również przykładowe formy prezentacji danych o segmentach operacyjnych.

Publikacje można uzyskać bezpłatnie na stronie Deloitte: www.deloitte.com/view/pl_PL/pl/zagadnienia/mssf/ oraz IAS Plus: www.iasplus.com/country/poland.htm.

Przydatne linki

MSSF

www.deloitte.com/pl/MSSF

Publikacje i aktualne informacje dotyczące MSSF.

www.iasplus.com

Na tej stronie można znaleźć aktualne informacje dotyczące zmian w MSSF i interpretacjach oraz praktyczne materiały źródłowe.

www.iasb.org

Rada Międzynarodowych Standardów Rachunkowości (RMSR)

www.ifac.org

Międzynarodowa Federacja Księgowych (IFAC)

US GAAP

www.fasb.org

Amerykańska Rada ds. Standardów Rachunkowości

www.sec.gov

Komisja ds. Papierów Wartościowych i Giełd USA

Polskie Standardy Rachunkowości

www.mf.gov.pl

Ministerstwo Finansów

www.kpwig.gov.pl

Komisja ds. Papierów Wartościowych i Giełd

www.kibr.org.pl

Krajowa Izba Biegłych Rewidentów

www.skwp.org.pl

Stowarzyszenie Księgowych w Polsce

Unia Europejska

www.europa.eu.int

Unia Europejska (strona główna)

www.efrag.org

Europejska Grupa Doradcza ds. Sprawozdawczości Finansowej

www.fee.be

Europejska Federacja Księgowych

www.cesr-eu.org

Komitet Europejskich Regulatorów Rynku Papierów Wartościowych

Deloitte

www.deloitte.com/pl/audyt

Dodatkowe informacje dotyczące usług, programów, szkoleń i publikacji

www.deloitte.com/pl

Deloitte Polska

www.deloitte.com

Deloitte Global

Kontakt

Więcej informacji można uzyskać od członków
Zespołu Technicznego Deloitte Audit.

Członkowie Zespołu Technicznego Deloitte Audit:

Piotr Sokółowski

Partner

E-mail:

psokolowski@deloitteCE.com

Marcin Samolik

Senior Manager

E-mail:

msamolik@deloitteCE.com

Przemysław Zawadzki

Menedżer

E-mail:

pzawadzki@deloitteCE.com

Paweł Tendera

Starszy Specjalista

E-mail:

ptendera@deloitteCE.com

Deloitte świadczy usługi audytorskie, konsultingowe, doradztwa podatkowego i finansowego klientom z sektora publicznego oraz prywatnego, działającym w różnych branżach. Dzięki globalnej sieci firm członkowskich obejmującej 140 krajów oferujemy najwyższej klasy umiejętności, doświadczenie i wiedzę w połączeniu ze znajomością lokalnego rynku. Pomagamy klientom odnieść sukces niezależnie od miejsca i branży, w jakiej działają. 169 000 pracowników Deloitte na świecie realizuje misję firmy: stanowić standard najwyższej jakości.

Specjalistów Deloitte łączy kultura współpracy oparta na zawodowej rzetelności i uczciwości, maksymalnej wartości dla klientów, lojalnym współdziałaniu i sile, którą czerpią z różnorodności. Deloitte to środowisko sprzyjające ciągłemu pogłębianiu wiedzy, zdobywaniu nowych doświadczeń oraz rozwojowi zawodowemu. Eksperti Deloitte z zaangażowaniem współtworzą społeczną odpowiedzialność biznesu, podejmując inicjatywy na rzecz budowania zaufania publicznego i wspierania lokalnych społeczności.

Nazwa Deloitte odnosi się do jednej lub kilku jednostek Deloitte Touche Tohmatsu Limited, prywatnego podmiotu prawa brytyjskiego z ograniczoną odpowiedzialnością i jego firm członkowskich, które stanowią oddzielne i niezależne podmioty prawne. Dokładny opis struktury prawnej Deloitte Touche Tohmatsu Limited oraz jego firm członkowskich można znaleźć na stronie www.deloitte.com/pl/onas.

Powyższa publikacja zawiera jedynie informacje natury ogólnej. Deloitte Touche Tohmatsu Limited, Deloitte Global Services Limited, Deloitte Global Services Holdings Limited, Deloitte Touche Tohmatsu Verein, firmy członkowskie oraz podmioty stowarzyszone nie świadczą tym samym, ani nie przedstawiają w tej publikacji porad księgowych, podatkowych, inwestycyjnych, finansowych, konsultingowych, prawnych czy innych. Nie należy także wyłącznie na podstawie zawartych tu informacji podejmować jakichkolwiek decyzji dotyczących Państwa działalności. Przed podjęciem jakichkolwiek decyzji lub działań dotyczących kwestii finansowych czy biznesowych powinni Państwo skorzystać z porady profesjonalnego doradcy. Deloitte Touche Tohmatsu Limited, Deloitte Global Services Limited, Deloitte Global Services Holdings Limited, Deloitte Touche Tohmatsu Verein, firmy członkowskie oraz podmioty stowarzyszone nie ponoszą odpowiedzialności za jakiegokolwiek szkody wynikające z wykorzystania informacji zawartych w publikacji ani za Państwa decyzje podjęte w związku z tymi informacjami. Osoby korzystające z powyższej publikacji robią to na własne ryzyko i ponoszą pełną związaną z tym odpowiedzialność.

© 2010 Deloitte Polska. Member of Deloitte Touche Tohmatsu Limited